

Dokumentacja

-- Przykładowe notatki z rozmów o historii i genealogii --

1	RODZINA SCHNURPFEIL Z DZIEDZIC	2
2	MARZEC 1945 ROKU W SMOLARNI.....	2
3	GENEALOGIA RODZINY WEIHS.....	2
4	MIEJSCE PAMIĘCI (DENKST.) I POŻAR Z 1919 ROKU	3
5	GENEALOGIA RODZINY OKOŃ Z DZIEDZIC	3
6	RODZINA HELLFEIER Z POGÓRZA	4

PRZYKŁADOWE NOTATKI Z ROZMÓW

1 Rodzina Schnurpfeil z Dziedzic

Informacje o rodzinie:

- Rodzice: Peter Schnurpfeil (*29.04.1894, +19.08.1945) – ze Smolarni i Bertha Chromik (1903-1996) – z Mosznej. Ślub: XI.1928.
- Dziadkowie ze strony ojca: Anton Schnurpfeil (*10.07.1876, +28.03.1947) i Marie Kontny (+7.11.1938 w wieku 74 lat).

Nazwisko i imię	Data urodzenia	Dodatkowe informacje
Schurfeil ¹ Peter	29.04.1894	* 11.11.1928 – Bertha Chromik z Mosznej
Schurfeil Friedrich	29.03.1896	* 28.01.1924 – Anna Tannenbaum ze Smolarni
Schurfeil Johann	20.03.1898	* Poległ 16.04.1917 na I wojnie światowej
Schurfeil Eduard	28.10.1900	
Auguste	?	* Po mężu Nowak, po ślubie mieszkała w Łagiewnikach koło Łyżymowa

Dzieci Antona i Marii urodzone w Smolarni

2 Marzec 1945 roku w Smolarni

Wydarzenia z marca 1945 r.:

- Rozmówczynie pamięta, że w ich domu zastrzelony został niemiecki żołnierz, który próbował się u nich ukryć.
- W czasie wejścia żołnierzy radzieckich do ich domu, cała rodzina przebywała w piwnicy. Tego samego dnia razem z innymi mieszkańcami była zasypywać doły na drodze Chrzelice-Prószków. Po około 2-3 dniach jej rodzina musiała opuścić wioskę i udać się (śl. *flichtować*) do Ligoty Prószkowskiej
- Max Schara – młynarz z Chrzelic. Według rozmówczynie został on zastrzelony przez Rosjan w opuszczonych barakach Anglików, które znajdowały się na końcu zabudowań Smolarni.

3 Genealogia rodziny Weihs

Rodzeństwo ze strony ojca:

- **Sophie** – jej mężem był Alfons Daniel z Dziedzic i małżeństwo to miało tylko jednego syna, który poległ na II wojnie światowej.
- **Eduard** – do dziś uważany jest za zaginionego na II wojnie światowej. Ze swoją żoną miał dwójkę dzieci: **Peter** (mieszka obecnie w Niemczech) oraz **Edith** (zmarła w wieku 18 lat).
- **Joseph** – rozmówczynie nie posiadała informacji, aby jej matka miała brata i takim imieniu. Możliwe, że zmarł jako dziecko.
- **Barbara** – nie była zamężna.
- **Maria** – jej mężem był **Alois Kapusta**, który pracował w Mosznej u grafa Tiele-Wincklera. Pod koniec II wojny światowej, jako żołnierz zdołał uciec przed Sowietami, jednak jego

¹ Tak, zarówno w księgach kościelnych jak i aktach USC, zapisywano to nazwisko w tamtych latach, Schnurfeil – bez litery „p” w środku.

wojska dostały się do „kotła” i od tego czasu ślad po nim zaginął. Alois do dziś uważany jest za zaginionego. Dzieci:

- **Elisabeth** („Elze”) – zmarła w wieku 18 lat.
- **Josef** (*1921 w Zielinie), jego żoną była **Josefine Schumacher** (*1916 w Mehrhoog Kr. Wesel).

4 Miejsce pamięci (Denkst.) i pożar z 1919 roku

Denkstein na drodze polnej pomiędzy Serwitutem a Dzedzicami

- Według rozmówczyni pamiątkowy kamień został postawiony na polu należącym do rodziny Pelka z Dzedzic ku upamiętnieniu śmierci pewnej kobiety (o nazwisku Pelka, która zginęła na tym polu w trakcie wykonywania prac rolnych).

Pożar w Dzedzicach w 1919 r.

- Rozmówczyni zna relację swojego ojca o pożarze, jaki miał miejsce w Dzedzicach 14.10.1919 roku, o którym wzmiankuje również lokalna kronika.
- Według jej relacji pożar rozpoczął się w zabudowaniach na obecnej ul. Głównej 30. Pożar przeniósł się na sąsiadujące z objętą pożarem stodołą, sąsiednie zabudowania gospodarcze znajdujące się na obecnej ul. Głównej 28 (rodzina Suchy) i 35 (z tego domu pochodzi rozmówczyni).

5 Genealogia rodziny Okoń z Dzedzic

Dziadkowie

Dziadek Martin – pochodził z Dzedzic, prawdopodobnie z domu na obecnej ul. Polnej, gdzie mieszkał do końca życia i w którym też zmarł. Jego żona zmarła, gdy on miał około 46 lat. Po jej śmierci Martin nie ożenił się już po raz drugi.

- Babcia Marianna z domu Rogosz – pochodziła z domu na obecnej ul. Szkolnej, niedaleko szkoły.

Dom rodzinny – wybudowany został przez rodziców w 1936 r. Zaś w latach 1967-1968 w jej miejscu został wybudowany nowy, obecny dom (stary został całkowicie wyburzony).

Dzieci Martina i Marianny:²

1. Paulina (*26.06.1889) – jej mężem był Johann Spallek.
2. Catharina (*23.11.1887) – jej mężem był Romuald Rogosch (ps. „Römel”) z Dziedzic, z którym wzięła ślub w 1890 r. Catharina zmarła w młodym wieku, rozmówczynie już jej nie pamięta. Po jej śmierci Romuald ożenił się drugi raz, z kimś ze Smolarni.
3. Marianna (*8.09.1891) – zmarła w wieku kilku lat, 25.05.1897 r.
4. Johann (*20.09.1893) – zmarł w wieku dwóch lat, 10.11.1895 r.
5. Agnes (*10.04.1898) – jej mężem był Johann Schuster³ (1897-1968), z którym miała kilkoro dzieci, m.in.: Robert i Edmund. Rodzina Schuster mieszkała w Dziedzicach na ul. Głównej, w kierunku Serwitutu.
6. Robert (*7.06.1904) – jego żoną była Franciszka Płachta (z Prężyny?), z którą ożenił się w latach 50. XX wieku.

6 Rodzina Hellfeier z Pogórza

Dom w Pogórzu (numer 83):

- Paul Hellfeier opowiadał rozmówczynie, że dom ten został wybudowany w 1910 roku.
- Rozmówczynie nie była pewna, czy z domu tego pochodził jej dziadek Romuald. Pewnym jest, że mieszkała tam kiedyś niezamężna ciotka Jadwiga/Hedwig Hellfeier, która zmarła w 1955 r.
- Przez kolejne kilka lat dom był niezamieszkały. Dopiero w roku 1958 zamieszkali w nim rodzice rozmówczynie. Kiedy w 1990 r. do Niemiec wyjechali ostatni członkowie rodziny Hellfeier, dom przez jakiś czas był niezamieszkały.

Skąd pochodziła rodzina Hellfeier? Ojciec rozmówczynie opowiadał, że rodzina Hellfeier do Pogórza, czy też ogólnie na Śląsk, przybyła z Zachodu. Z kimś z rodziny szlacheckiej (*mit einem Adeligen*), która to rodzina osiedliła się w tej części Śląska razem ze swoimi podwładnymi. Wśród tych podwładnych byli również pierwsi przodkowie z rodziny Hellfeier.

² Poniższe dane, poza tymi pozyskanymi od rozmówczynie, uzupełniono o informacje, które wiele lat temu zebrano w ramach poszukiwań przodków z rodziny Okoń.

³ Po II wojnie światowej nazwisko zmieniono na Szewc. Pod takim też nazwiskiem zmarła jego żona – jako Agnieszka Szewc.